

Téves olvasat

VISSZHANG - XLIX. évfolyam 7. szám, 2005. február 18.

Eltévesztette a házsámot Vigh Károly: én ugyanis azokkal hadakozom, akik ma a Bajcsy-Zsilinszky-jelenség lényegét támadják, kísértetiesen hasonló észjárással, mint szellemi elődeik (Vigh Károly: Bajcsy-Zsilinszkyről, *ÉS*, 2005/6.). Ha Vigh úr engem nevez Bajcsy-Zsilinszky "megrágalmazójának", ezzel csak azt teszi egyértelművé, hogy amit írtam, nem olvasta végig, vagy nem is akarta megérteni (Nyerges András: Színrebontás, *ÉS*, 2004/50.). Jellemző, hogy mit kér számon cikkemen: "legalább megemlíthettem volna" Bajcsy-Zsilinszkynek a németekre 1944. március 19-én leadott lövéseit. Nos, amit legalább megemlíthettem volna, azt én "nemzeti becsületünk jelképének" neveztem.

Egy biztos: az általam idézett szövegeknek legfeljebb azt a felét méltatta figyelemre, amelyből prekonceptiójának igazolását remélte kiolvasni. Másképp nem próbálná előírni, hogy Bajcsy-Zsilinszky jellemzését illetően kikre szabad hivatkoznom (kizárólag azokra, akik az ő 1969-es gyűjteményében szerepeltek), s kikre nem (Zsolt Béla kivételes élelátásról tanúskodó, Bajcsy-Zsilinszky fejlődési ívét fenntartások nélkül méltányoló jellemrajzára például nem), én meg találgathatom, hogy Zsolt baloldaliságának, polgári mivoltának, netán származásának szól a kifogás? Kárhóztatja (még hozzá ugyanazzal a hevülettel, mint Zsolt Béla esetében), hogy idézni merészelem Somody Istvánnak, *Az Ország* című nyilas lap cikkírójának Bajcsy-Zsilinszkyt mocskoló sorait. Ha Vigh úr tisztességesen elolvasta volna cikkemet, azt is tudná, hogy miért tettem: a negyvenes évek első felének szélsőjobboldala kínosan hasonló érvekkel és frazeológiával bélyegezte meg a Hitler melletti végső kitarítás ellenzőit (s ezek körén belül Bajcsy-Zsilinszkyt), mint ahogy a mai, némi eufémizmussal szélsőjobboldalinak nevezett posztnyilas álláspont teszi, például "Budapest hős védői" ürügyén. Engem, ahogy Színrebontás című sorozatom számos más darabjában is, a kérdésnek éppen ez a vetülete foglalkoztatott.

Vigh Károly amiatt is háborog, hogy az *ÉS* Bajcsy-Zsilinszkyről "ilyen írást képes leközölni". Tévedés: ez a zsigerből demokratikus orgánumból, lám, közöl olyat is, mint az övé.

Nyerges András